

2199**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia 20 grudnia 2005 r.

w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać wyroby aerozolowe²⁾

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 220, poz. 1888).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 75/324/EWG z dnia 20 maja 1975 r. w sprawie zbliżenia prawa państw członkowskich dotyczącego wyrobów aerozolowych, zmienionej dyrektywą 94/1/WE (Dz. Urz. WE L 147 z 09.06.1975, str. 40—47; Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 2, str. 192).

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa wyrobów aerozolowych;
- 2) sposób identyfikacji i oznakowania wyrobów aerozolowych;
- 3) warunki i tryb przeprowadzania badań wyrobów aerozolowych.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do wyrobów aerozolowych o całkowitej pojemności pojemnika:

- 1) mniejszej niż 50 ml;
- 2) większej niż:
 - a) 1 000 ml — dla pojemników, o których mowa w § 7 ust. 1,

b) 220 ml — dla pojemników, o których mowa w § 8 ust. 2 i § 10 ust. 1,

c) 150 ml — dla pojemników, o których mowa w § 9 ust. 2 i § 10 ust. 2.

§ 3. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) wyrób aerosolowy — jednorazowy pojemnik metalowy, pojemnik szklany lub pojemnik z tworzywa sztucznego zawierający gaz sprężony, skroplony albo rozpuszczony pod ciśnieniem wraz z cieczą, pastą, proszkiem albo bez nich, wyposażony w urządzenie umożliwiające uwalnianie zawartości w formie cząstek stałych lub ciekłych zawieszonych w gazie, w postaci piany, pasty, proszku lub cieczy;
- 2) ciśnienie — nadciśnienie wewnętrzne, wyrażone w barach;
- 3) ciśnienie próbne — ciśnienie, któremu może być poddany przez 25 sekund nienapełniony pojemnik wyrobu aerosolowego bez spowodowania jakichkolwiek przecieków lub, w przypadku pojemników metalowych lub z tworzyw sztucznych, żadnych widocznych lub trwałych odkształceń, z wyjątkiem zniekształceń, o których mowa w § 11 ust. 2;
- 4) ciśnienie rozrywające — najmniejsze ciśnienie, które powoduje rozerwanie lub pęknięcie pojemnika wyrobu aerosolowego;
- 5) całkowita pojemność pojemnika — objętość otwartego pojemnika, aż do obrzeża otworu, wyrażona w mililitrach;
- 6) pojemność netto — objętość zawartości napełnionego i zamkniętego wyrobu aerosolowego, wyrażona w mililitrach;
- 7) objętość fazy ciekłej — objętość faz niegazowych w napełnionym i zamkniętym wyrobie aerosolowym;
- 8) zawartość palna — substancje i preparaty odpowiadające kryteriom podanym dla kategorii „skrajnie łatwo palne”, „wysoce łatwo palne” i „łatwo palne”, określonym w części 2 pkt 2 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666 oraz z 2004 r. Nr 243, poz. 2440);
- 9) jednorodna partia pojemników — pojemniki wytworzone z tych samych materiałów w tym samym ciągłym procesie wytwarzania;
- 10) warunki próby — wartości ciśnienia próbnego i rozrywającego, wytworzonego hydraulicznie w temperaturze +20 °C (±5 °C).

§ 4. Napełniony wyrób aerosolowy powinien być tak wytworzony, aby w normalnych warunkach użytkowania i przechowywania był zgodny z wymaganiami szczegółowymi rozporządzenia.

§ 5. Wyrób aerosolowy powinien być wyposażony w zawór umożliwiający szczelne zamknięcie w normalnych warunkach przechowywania lub transportu

oraz zabezpieczony, w szczególności kapturkiem ochronnym, przed niezamierzonym otwarciem lub uszkodzeniem.

§ 6. Wyrób aerosolowy powinien być wykonany w taki sposób, aby nie było możliwe pogorszenie jego odporności mechanicznej pod wpływem substancji w nim zawartych, nawet podczas przedłużonego przechowywania.

§ 7. 1. Całkowita pojemność pojemników metalowych nie powinna przekraczać 1 000 ml.

2. W przypadku napełnionych wyrobów aerosolowych o pojemnikach metalowych o ciśnieniu niższym niż 6,7 bara w temperaturze +50 °C, ciśnienie próbne dla tych pojemników nie powinno być niższe niż 10 barów.

3. W przypadku napełnionych wyrobów aerosolowych o pojemnikach metalowych o ciśnieniu nie niższym niż 6,7 bara w temperaturze +50 °C, ciśnienie próbne dla tych pojemników powinno być o 50 % wyższe niż ciśnienie wewnętrzne w temperaturze +50 °C.

4. Ciśnienie w temperaturze +50 °C w napełnionym wyrobie aerosolowym o pojemniku metalowym nie może przekraczać 12 barów, niezależnie od rodzaju gazu użytego do napełnienia.

5. Objętość fazy ciekłej wyrobu aerosolowego o pojemniku metalowym w temperaturze +50 °C nie może przekraczać 87 % jego pojemności netto, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Objętość fazy ciekłej wyrobu aerosolowego o pojemniku metalowym z dnem wklęsłym przechodzącym przed rozerwaniem w dno wypukłe nie powinna w temperaturze +50 °C przekraczać 95 % jego pojemności netto.

§ 8. 1. Szklane pojemniki wyrobów aerosolowych z powłoką ochronną z tworzywa sztucznego lub trwale chronione w inny sposób mogą być napełniane gazem sprężonym, skroplonym lub rozpuszczonym.

2. Całkowita pojemność pojemników wyrobów aerosolowych, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać 220 ml.

3. Powłoka ochronna pojemników, o których mowa w ust. 1, powinna stanowić płaszcz ochronny z tworzywa sztucznego lub innego odpowiedniego materiału oraz zapobiegać ryzyku rozprysku cząstek szkła w razie przypadkowego rozerwania się pojemnika. Powłokę ochronną należy zaprojektować w taki sposób, aby nie nastąpił rozprysk cząstek szkła w przypadku napełnionego wyrobu aerosolowego, który osiągnął temperaturę +20 °C i został zrzucony z wysokości 1,8 m na betonową podłogę.

4. Podczas próby ciśnieniowej pojemniki, o których mowa w ust. 1, przeznaczone do napełniania gazem sprężonym lub rozpuszczonym, powinny wytrzymać ciśnienie próbne nie mniejsze niż 12 barów.

5. Podczas próby ciśnieniowej pojemniki, o których mowa w ust. 1, przeznaczone do napełniania gazem skroplonym, powinny wytrzymywać ciśnienie próbne nie niższe niż 10 barów.

6. Maksymalne ciśnienie napełnionego wyrobu aerosolowego o pojemniku szklanym z powłoką ochronną z tworzywa sztucznego lub trwale chronionego w inny sposób, w zależności od gazu użytego do napełniania, nie może przekroczyć:

- 1) 9 barów w temperaturze +50 °C — w przypadku napełnienia gazem sprężonym;
- 2) 8 barów w temperaturze +50 °C — w przypadku napełnienia gazem rozpuszczonym.

7. Maksymalne ciśnienie napełnionego wyrobu aerosolowego o pojemniku, o którym mowa w ust. 6, napełnionego gazem skroplonym lub mieszaniną gazów skroplonych nie może przekroczyć w temperaturze +20 °C wartości określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

8. Objętość fazy ciekłej w napełnionym wyrobie aerosolowym, o którym mowa w ust. 6, w temperaturze +50 °C nie powinna przekraczać 90 % jego pojemności netto.

§ 9. 1. Szklane niechronione pojemniki wyrobów aerosolowych mogą być napełniane wyłącznie gazem skroplonym lub rozpuszczonym.

2. Całkowita pojemność pojemników szklanych niechronionych nie powinna przekraczać 150 ml.

3. Podczas próby ciśnieniowej pojemników szklanych niechronionych ciśnienie próbne powinno być nie niższe niż 12 barów.

4. Maksymalne ciśnienie napełnionego wyrobu aerosolowego o pojemniku szklanym niechronionym, napełnionym gazem rozpuszczonym, nie może przekroczyć 8 barów w temperaturze +50 °C.

5. Maksymalne ciśnienie napełnionego wyrobu aerosolowego o pojemniku szklanym niechronionym, napełnionym gazem skroplonym, nie może przekroczyć w temperaturze +20 °C wartości określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

6. Objętość fazy ciekłej w napełnionym wyrobie aerosolowym o pojemniku szklanym niechronionym nie powinna w temperaturze +50 °C przekraczać 90 % jego pojemności netto.

§ 10. 1. Do wyrobów aerosolowych o pojemnikach wykonanych z tworzywa sztucznego, które nie rozpryskują się przy rozrywaniu, stosuje się § 8.

2. Do wyrobów aerosolowych o pojemnikach wykonanych z tworzywa sztucznego, które mogą rozprysnąć się przy rozrywaniu, stosuje się § 9.

§ 11. 1. Osoba wprowadzająca do obrotu wyrób aerosolowy powinna zapewnić, aby nienapełnione pojemniki wyrobów aerosolowych podczas hydraulicznej próby ciśnieniowej wytrzymały ciśnienie prób-

ne określone odpowiednio w § 7 ust. 2 i 3, § 8 ust. 4 i 5 oraz § 9 ust. 3, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Pojemniki metalowe, wykazujące po hydraulicznej próbie ciśnieniowej asymetrię, istotne odkształcenia lub inne podobne wady, należy odrzucić. Niewielkie odkształcenia symetrii dna lub profilu górnego wieka są dopuszczalne pod warunkiem, że pojemnik przejdzie z wynikiem pozytywnym próbę rozrywania, o której mowa w § 12.

3. Pojemniki szklane z powłoką ochronną z tworzywa sztucznego lub trwale chronione w inny sposób powinny dodatkowo spełniać wymagania, o których mowa w § 8 ust. 3.

§ 12. Ciśnienie rozrywające nienapełniony pojemnik metalowy podczas próby rozrywania powinno być wyższe co najmniej o 20 % od przyjętego ciśnienia próbnego.

§ 13. 1. Osoba wprowadzająca wyrób aerosolowy do obrotu powinna zapewnić spełnienie przez napełnione wyroby aerosolowe pozytywnych wyników kontroli jednostkowej w kąpeli wodnej.

2. Temperatura wody i czas zanurzenia w kąpeli wodnej powinny być takie, aby umożliwić osiągnięcie:

- 1) jednolitej temperatury +50 °C przez całą zawartość wyrobu aerosolowego lub;
- 2) takiego ciśnienia w wyrobie aerosolowym, jakie jest wytwarzane przez zawartość pojemnika w jednolitej temperaturze +50 °C.

3. Wyrób aerosolowy wykazujący po zanurzeniu w kąpeli wodnej widoczne trwałe odkształcenia lub przecieki, należy uznać za nienadający się do użytku. Wyrób taki nie może być wprowadzony do obrotu.

§ 14. Za zgodą odpowiedniego Komitetu Unii Europejskiej osoba wprowadzająca do obrotu wyroby aerosolowe może na własną odpowiedzialność zastosować dowolny system badania dający wynik równoważny do metody kąpeli wodnej.

§ 15. 1. Zgodność wyrobów aerosolowych ze szczegółowymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu ocenia właściwy organ kontrolny.

2. W przypadku nienapełnionych pojemników wyrobów aerosolowych organ, o którym mowa w ust. 1, może w szczególności:

- 1) przekazać do sprawdzenia wytrzymałości na ciśnienie próbne przez czas 25 sekund pięć losowo wybranych nienapełnionych pojemników z jednorodnej partii 2 500 pojemników lub z partii wytworzonej w ciągu jednej godziny;
- 2) jeżeli wynik badania, o którym mowa w pkt 1, w odniesieniu do któregośkolwiek z wybranych pojemników jest negatywny, należy wybrać losowo dziesięć dodatkowych pojemników z tej samej partii i poddać je tej samej próbie;
- 3) jeżeli wynik badania, o którym mowa w pkt 2, w odniesieniu do któregośkolwiek z dziesięciu dodatkowych pojemników jest negatywny, całą partię należy uznać za nienadającą się do użytku.

3. Badania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, powinny być przeprowadzane w akredytowanym laboratorium.

4. W przypadku napełnionych wyrobów aerozolowych, o których mowa w ust. 1, właściwy organ kontrolny może zastosować następujące badania:

- 1) reprezentatywną liczbę napełnionych wyrobów aerozolowych poddać próbie szczelności powietrznej i wodnej przez zanurzenie w kąpeli wodnej. Temperatura kąpeli i czas zanurzenia powinny umożliwić uzyskanie przez zawartość wyrobu aerozolowego jednolitej temperatury +50 °C przez czas wymagany do upewnienia się, że nienastąpiło rozerwanie lub pęknięcie pojemnika;
- 2) jeżeli wynik badania partii wyrobów aerozolowych jest negatywny, całą partię należy uznać za nienadającą się do użytku.

§ 16. 1. Na każdym wyrobie aerozolowym umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały, w szczególności:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres lub znak handlowy osoby wprowadzającej ten wyrób do obrotu;
- 2) symbol „ ϵ ” (odwrócony epsilon) poświadczający zgodność ze szczegółowymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu;
- 3) oznaczenie umożliwiające identyfikację napełnionej partii;
- 4) masę i objętość zawartości, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 5) napisy, o których mowa w § 18.

2. Dopuszcza się niepodawanie masy netto w przypadku, gdy wyrób aerozolowy jest zgodny z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących oznakowań towarów paczkowanych (Dz. U. Nr 211, poz. 1760).

3. Jeżeli danych, o których mowa w ust. 1, nie można nanieść na wyrób aerozolowy o pojemności nie większej niż 150 ml z powodu jego małych wymiarów, należy je umieścić na etykiecie przymocowanej do wyrobu aerozolowego.

4. Symbol „ ϵ ” (odwrócony epsilon) umieszcza osoba wprowadzająca wyroby aerozolowe do obrotu.

§ 17. Na wyrobie aerozolowym nie należy zamieszczać oznakowań lub napisów, które mogą być mylone z symbolem „ ϵ ” (odwrócony epsilon).

§ 18. Na wyrobie aerozolowym należy umieścić widoczne, czytelne i trwałe oznakowanie:

- 1) niezależnie od zawartości:
 - a) napis ostrzegawczy: „Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i nagrzaniem powyżej temperatury 50 °C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu.”,
 - b) dodatkowe ostrzeżenia dotyczące obsługi, zwracające uwagę użytkowników na szczególne niebezpieczeństwa stwarzane przez wyrób;

2) w przypadku zawartości palnej:

- a) znak ostrzegawczy wskazujący, że substancje lub preparaty zawarte w wyrobie aerozolowym, łącznie z propelentem, są palne oraz napis określający znaczenie znaku, odpowiednio jak w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679 oraz z 2004 r. Nr 260, poz. 2595),
- b) zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia określony odpowiednio w pkt. 2.3, 2.4, 2.5 części 2 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych,
- c) specjalne sformułowania dotyczące stosowania wyrobu aerozolowego:
 - „Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem”,
 - „Chronić przed źródłami zapłonu — nie palić w czasie rozpylania”,
 - „Chronić przed dziećmi”.

§ 19. Palność i temperatura zapłonu zawartości wyrobu aerozolowego powinny być ustalone za pomocą odpowiednich metod określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie metod przeprowadzania badań właściwości fizykochemicznych, toksyczności i ekotoksyczności substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 232, poz. 2343 oraz z 2005 r. Nr 251, poz. 2119).

§ 20. 1. Osoba wprowadzająca do obrotu wyrobów aerozolowy może na własną odpowiedzialność zdecydować o niestosowaniu przepisów § 18 pkt 2, jeżeli posiada wyniki badań lub inne dane świadczące o tym, że pomimo palnej zawartości wyrobów aerozolowy nie stwarza ryzyka zapłonu w warunkach normalnych lub w warunkach użytkowania dających się przewidzieć w sposób uzasadniony.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, ilość składnika palnego znajdującego się w wyrobie aerozolowym należy podać na etykiecie w sposób widoczny, czytelny i trwały w postaci sformułowania: „X % wagowych zawartości jest palne”.

3. Osoba wprowadzająca do obrotu wyroby aerozolowe jest obowiązana udostępnić na żądanie właściwych organów państw członkowskich Unii Europejskiej kopie dokumentów uzasadniających decyzję, o której mowa w ust. 1.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.³⁾

Minister Gospodarki: *P. G. Woźniak*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać wyroby aerozolowe (Dz. U. Nr 99, poz. 913).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki
z dnia 20 grudnia 2005 r. (poz. 2199)

Załącznik nr 1

Maksymalne ciśnienie wyrobu aerozolowego o pojemniku szklanym z powłoką ochronną z tworzywa sztucznego lub trwale chronionego w inny sposób, napełnionego gazem skroplonym lub mieszaniną gazów skroplonych nie może w temperaturze +20 °C przekroczyć wartości określonych w tabeli:

Pojemność całkowita	Zawartość w procentach wagowych gazu skroplonego w całości mieszaniny		
	20 %	50 %	80 %
od 50 do 80 ml	3,5 bar	2,8 bar	2,5 bar
powyżej 80 do 160 ml	3,2 bar	2,5 bar	2,2 bar
powyżej 160 do 220 ml	2,8 bar	2,1 bar	1,8 bar

Wartość ciśnienia dla zawartości procentowej gazu nieprzedstawionej w powyższej tabeli należy określić za pomocą ekstrapolacji.

Załącznik nr 2

Maksymalne ciśnienie napełnionego wyrobu aerozolowego o pojemniku szklanym niechronionym, napełnionym gazem skroplonym nie może przekroczyć w temperaturze +20 °C wartości określonych w tabeli:

Pojemność całkowita	Zawartość w procentach wagowych gazu skroplonego w całości mieszaniny		
	20 %	50 %	80 %
od 50 do 70 ml	1,5 bar	1,5 bar	1,25 bar
powyżej 70 do 150 ml	1,5 bar	1,5 bar	1 bar

Wartości ciśnienia dla zawartości procentowej gazu nieprzedstawionej w powyższej tabeli należy określić za pomocą ekstrapolacji.